

УДК 811.111'42

НАЗАРЕНКО Ольга – старший викладач кафедри іноземних мов історичного та філософського факультетів Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, вул. Володимирська, 60, Київ, 01033, Україна (olganazarenko1@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-628-910>

НЕСТЕРЕНКО Оксана – викладач кафедри іноземних мов факультетів психології та соціології Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, вул. Володимирська, 60, Київ, 01033, Україна (oksanaenglishteacher@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5924-6174>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2023.56.5>

Бібліографічний опис статті: Назаренко, О., Нестеренко, О. (2023). Особливості сучасного дискурсу американських політиків-республіканців. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*, 56, 41–48, doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2023.56.5>

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ДИСКУРСУ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ-РЕСПУБЛІКАНЦІВ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню вербальної реалізації феномену агональності в дискурсі американських політиків-республіканців як ще мало вивченому в сучасній лінгвістиці явищу. Дискурс цих політиків обрано не випадково, адже саме ця політична сила блокує допомогу, так необхідну сьогодні нашій державі. Аналіз лінгвального складника їхнього дискурсу може посприяти усуненню цієї проблеми.

Підтверджено, що політичний дискурс є явищем специфічним, яке має особливе соціальне значення та високий частотний прояв. Йому властива низка характерних особливостей, одна з яких – агональність. У політичній лінгвістиці її розглядають як одну з визначальних ознак політичного дискурсу, пов'язану з намірами отримати перемогу над своїми політичними опонентами. Показано, що агональність політичного дискурсу досягається змагальністю між опонентами; її основу становить безперервний політичний діалог, мовна дуель між партією влади та опозицією, у якій суперники час від часу протистоять один одному, утримують важелі влади, відбивають удари та переходять у наступ. Тобто сутність дискурсивної агональності полягає в боротьбі, змагальності, націленості на досягнення перемоги. Метою агонального дискурсу є встановлення інтелектуальної переваги, досягнення морального задоволення в політичних спорах та дебатах, перемога на виборах.

Встановлено, що нинішній передвиборчий дискурс політиків-республіканців вирізняється високим ступенем агональності. Для реалізації дискурсивної агональності республіканці вдаються до тактик: звинувачення, безособового звинувачення, викриття, образи. Ці тактики політики-республіканці втілюють за допомогою певних вербальних засобів, а саме прикметників та іменників із негативною та дискредитаційною конотацією, герундіальних конструкцій, форм наказового та умовного способів дієслів, метафор. У своїх промовах згадані політики посиляються також на історичні події, що значно підвищує ступінь агональності їхнього дискурсу.

Ключові слова: агональність політичного дискурсу, тактика звинувачення, тактика безособового звинувачення, тактика викриття, тактика образи.

NAZARENKO Olga – Senior Lecturer at the Department of Foreign Languages of Philosophy and History Faculties of Educational and Scientific Institute of Philology of Kyiv National Taras Shevchenko University, 60, Volodymyrska str., Kyiv, 01033, Ukraine (olganazarenko1@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-628-910>

NESTERENKO Oksana – Lecturer at the Department of Foreign Languages of Psychology and Sociology Departments of Educational and Scientific Institute of Philology of Kyiv National Taras Shevchenko University, 60, Volodymyrska str., Kyiv, 01033, Ukraine (oksanaenglishteacher@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5924-6174>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2023.56.5>

To cite this article: Nazarenko, O., Nesterenko, O. (2023). Osoblyvosti suchasnogo dyskursu amerikanskykh politykiv-respublikantsiv [Peculiarities of the current discourse of the American Republican politicians]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriya "Filolohiia" – Problems of Humanities. "Philology" Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 56, 41–48, doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2023.56.5>*

PECULIARITIES OF THE CURRENT DISCOURSE OF THE AMERICAN REPUBLICAN POLITICIANS

Summary. *The article is devoted to the study of the verbal realization of the phenomenon of agonality in the discourse of American Republican politicians as a phenomenon still understudied in modern linguistics. The discourse of these politicians is chosen because it is this political force that is blocking the aid that our country desperately needs. An analysis of the linguistic component of their discourse can contribute to the elimination of this problem.*

Political discourse is a specific phenomenon that has a special social significance and a high frequency of manifestation. Accordingly, it has a number of characteristic features, one of which is its agonality, which is an integral part of the discourse of the struggle for power. In political linguistics, agonality is considered as one of the defining characteristics of political discourse associated with the intention to win over one's political opponents. The agonality of the political discourse is achieved by the competition between the opponents who participate in it, its basis is a continuous political dialogue, a linguistic duel between the party in power and the opposition, in which the opponents from time to time confront each other, hold the levers of power, repel blows and go on the offensive. That is, the essence of discursive agonality consists in struggle, competitiveness, aiming at achieving victory. The goal of agonal discourse is to establish intellectual superiority, achieve moral satisfaction in political disputes and debates, and win elections.

Today's pre-election discourse of Republican politicians is also characterized by a high degree of agonality. To implement discursive agonality, republicans resort to the following tactics: accusations, impersonal accusations, exposure, insults. Republican politicians embody these tactics with the help of certain verbal means, namely adjectives and nouns with negative and discrediting connotations, gerundial constructions, imperative and conditional forms of verbs, metaphors. In their speeches, the politicians mentioned above also refer to historical events, which significantly increases the degree of agonality of their discourse.

The modern discourse of Republicans is highly agonal, aimed at discrediting their political opponents and winning elections.

Key words: *agonality of political discourse, tactics of accusation, tactics of impersonal accusation, tactics of exposure, tactics of insult.*

Постановка проблеми. У час, коли геополітична ситуація є вкрай напруженою, коли віроломне вторгнення росії в Україну призвело до руйнування світового порядку, усталеного після Другої світової війни, і спричинило низку збройних конфліктів, дослідження політичного дискурсу загалом та його вербального складника зокрема є вкрай важливим.

Політичний дискурс має низку особливостей, серед яких однією із найважливіших є агональність. Вона ще недостатньо досліджена ані у вітчизняній, ані в зарубіжній лінгвістиці, до того ж дискурсивна агональність американських політиків-республіканців вартує ретельного вивчення, позаяк представники саме цієї політичної сили висту-

пають проти надання допомоги нашій державі для боротьби із зовнішнім загарбником. Аналіз їхнього дискурсу приведе, безперечно, до більш глибокого розуміння їхньої мотивації. Саме ці фактори визначають **актуальність** нашої розвідки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження політичного дискурсу та його характеристик завжди перебувало в центрі уваги провідних лінгвістів. Т. ван Дейк, Р. Водак, Н. Ферклаф, М. Фуко присвятили низку праць політичному дискурсу та його особливостям, характеризуючи його як дискурс боротьби за владу, і саме їхні праці склали теоретико-методологічне підґрунтя вивчення цього явища. У вітчизняній лінгвістиці його досліджувала К. Серажим, вона автор низки статей та монографії з цієї проблеми. О. Дмитрук присвятила низку публікацій розгляду особливостей політичного дискурсу.

Метою цієї статті є дослідження вербальних засобів, властивих тактикам, до яких вдаються американські політики-республіканці для реалізації феномену агональності у своєму дискурсі. Досягнення цієї мети передбачало виконання таких **завдань**: проаналізувати особливості тактик втілення дискурсивної агональності та охарактеризувати відмінності між цими тактиками; дібрати та дослідити мовний матеріал, який демонструє вербальні особливості реалізації агональності в сучасному дискурсі членів Республіканської партії.

Виклад матеріалу. Політичний дискурс – це специфічне явище, яке має особливе соціальне значення та високий частотний прояв. Політичний дискурс є багатоспектним відображенням соціально-політичного життя країни, її національних та культурних цінностей, що викликає широку зацікавленість як суспільства, так і спеціалістів різних галузей якраз до цієї сфери спілкування та її особливостей.

Як складний об'єкт дослідження, що перебуває на перетині різних наук – лінгвістики, соціології, психології, політології – політичний дискурс тісно пов'язаний із аналізом форми, змісту та низки задач і функцій і є таким, до якого вдаються у певних, пов'язаних із політикою ситуаціях. Політичний дискурс – це приклад інституціонального спілкування, тобто він є дискурсом сформованих

у суспільстві соціальних інституцій, різновидом спеціалізованого, клішованого спілкування між людьми, які вибудовують його відповідно до встановлених норм.

На відміну від особистісно орієнтованого спілкування, у політичному дискурсі використовують певну систему професійно-орієнтованих знаків, тобто цей тип дискурсу володіє певною підмвою з властивою їй лексикою, фразеологією, пареміологією. На сьогодні немає чіткого визначення цього складного й багатогранного феномена, тож розглянемо його трактування найвідомішими світовими дискурсологами.

Т. ван Дейк, один із провідних фахівців у цьому питанні, вважає, що політичний дискурс – це клас жанрів, обмежений певною соціальною сферою – політикою. Урядові обговорення, парламентські дебати, партійні програми, промови політиків – це саме ті жанри, які належать до політичного поля. Обмежуючи політичний дискурс професійними рамками, діяльністю політиків, учений зазначає, що дискурсами політиків вважають ті, що реалізовані в такій інституціональній обстановці, як засідання уряду, сесія парламенту, з'їзд політичної партії. Отже, дискурс є політичним, коли він супроводжує політичний акт у політичній обстановці (Van Dijk, 1997). У такому разі до політичного дискурсу належить відносити тільки інституціональні форми спілкування, здебільшого у формі мовленнєвих жанрів публічної політики. Водночас Т. ван Дейк наголошує на контекстуальності політичного дискурсу, зазначаючи при цьому, що політичний дискурс існує лише в певних контекстуальних моделях, тож саме цей факт є базовим і для його існування, і для сприйняття реципієнтом (Van Dijk, 1999, с. 132).

Н. Ферклаф розглядає дискурси, зокрема й політичний, як прояви світу загалом: «Я розглядаю дискурси як шляхи бачення різних аспектів світу – процесів, стосунків і структур матеріального світу, “ментального світу” думок, почуттів, переконань, а також соціального світу. Конкретні аспекти світу можуть бути викладені по-різному, тому ми можемо розглядати взаємозв'язок політичного дискурсу з іншими видами дискурсу» (Fairclough, 2004, р. 80).

В інтерпретації Н. Ферклафа дискурс є поняттям трояким. По-перше, він слугує способом надання змісту будь-яким елементам соціального, зокрема й політичного, процесу. По-друге, під дискурсом розуміють мову, пов'язану з конкретною сферою або практикою (наприклад, політичний дискурс). По-третє, за допомогою дискурсу тлумачать різні аспекти дійсності, пов'язані з певним кутом розгляду (наприклад, «неоліберальний дискурс глобалізації») (Fairclough, 2013, p. 129).

Згідно з теорією Н. Ферклафа, мова – це частина суспільства, мовні явища – це соціальні явища особливого характеру, а соціальні явища – це мовні явища. Суспільство та соціальна взаємодія, за Н. Ферклафом, існують всередині мови, тому що комуніканти в процесі дискурсу створюють ідею або твердження, засновані на певних соціальних факторах, а не лише на лінгвістичній основі (Fairclough, 2004). Отже, дискурс проявляється у взаємозв'язку між текстом і соціальною практикою, є елементом соціального, а значить і політичного життя, тісно пов'язаним з усіма його аспектами.

Р. Водак, відома австрійська дослідниця політичного дискурсу, тлумачить його як багатогранне явище, у творенні якого беруть участь численні культурні та соціальні чинники, а саме: засоби масової інформації, групи професіоналів, багатомовні спільноти. Вона зазначає, що політичний дискурс не є самостійним дослідницьким полем, його розуміють не тільки як метод, але і як сукупність теорій створення та сприйняття (Wodak, 2011). Вона, отже, розширює поняття дискурсу в лінгвістиці, маючи на увазі, що учасниками політичного дискурсу є не лише політики, а й інші реципієнти, залучені в політичну комунікацію, такі, як громадськість та окремі громадяни.

Р. Водак відома своїм історично-дискурсивним підходом до вивчення політичного дискурсу, який поєднує соціокогнітивну модель створення або відтворення соціальних стереотипів із вивченням інтертекстуальності. Зокрема, відображення стереотипів та упереджень в метафорах, аналогіях, натяках та оповідях (як прояв інтертекстуальності) дослідниця обґрунтовує у форматі менталь-

них моделей та колективних установок, збережених у когнітивній пам'яті (когнітивний підхід) та мають історичні корені (історичний підхід) (Wodak, 1999).

Пристосування старого політичного терміна, який містить певний сенс, до нових контекстів і їхня «зрозумілість» для аудиторії обумовлені ситуативними моделями, збереженими колективною пам'яттю. Такі ментальні моделі та колективні установки стосовно політичних явищ та подій інтегрують та підживлюють упередженнями кожен нову подію. Навіть якщо ця подія означає щось зовсім інше, вона автоматично обробляється у форматі когнітивних моделей, які склалися, спотворюється та інтегрується з попередніми, збереженими колективною пам'яттю (Wodak, 1999). Р. Водак підкреслює суттєве значення колективних установок та когнітивних фреймів саме для політичного дискурсу.

Вітчизняні лінгвісти теж приділяють увагу дослідженню політичного дискурсу. У своїй монографії К. Серажим розкриває його особливості та подає таке визначення: «... під дискурсом ми розуміємо складний соціолінгвістичний феномен сучасного комунікативного середовища, який, по-перше, детермінується (прямо чи опосередковано) його соціокультурними, політичними, прагматично-ситуативними, психологічними та іншими (конститууючими чи фоновими) чинниками, по-друге, має “видиму” – лінгвістичну (зв'язний текст чи його семантично значущий чи синтаксично завершений фрагмент) та “невидиму” – екстралінгвістичну (знання про світ, думки, настанови, мету адресанта, необхідну для розуміння цього тексту) структуру і, по-третє, характеризується спільністю світу, який “будується” впродовж розгортання дискурсу його репродуцентом (автором) та інтерпретується його реципієнтом (слухачем, читачем тощо)» (Серажим, 2002, с. 7). Ця дефініція політичного дискурсу, попри свою розлогість, є, на наш погляд, однією з найповніших та найзмістовніших у сучасній українській лінгвістиці.

Політичному дискурсу властиві такі ознаки: 1) термінологічність лексики; 2) специфічна структура як результат використання часом зовсім своєрідних мовних прийомів; 3) специфічна реалізація, його звукове або

письмове оформлення. Для нього важливою є функція мовного впливу, реалізована через застосування відповідних мовленнєвих стратегій та тактик.

Стратегію в широкому сенсі розуміють як надзавдання мовлення, продиктоване практичними цілями того, хто говорить. Тактика – це використання відповідних прийомів та способів для досягнення певної мети. Мовленнєві тактики в політичному дискурсі являють собою вибір та певну послідовність мовленнєвих дій.

Сучасному політичному дискурсу властиве широке використання агональних стратегій і тактик (від грецького “агон” – жорстка словесна боротьба між представниками різних політичних сил) (Бусел, 2005, с. 9). Агональність політичного дискурсу досягається змагальністю між опонентами, які беруть у ньому участь; його основу становить безперервний політичний діалог, мовна дуель між партією влади та опозицією, у якій суперники час від часу протистоять один одному, утримують важелі влади, відбивають удари та переходять у наступ. У політичній лінгвістиці агональність вважається однією з головних характеристик політичного дискурсу, пов’язаного з намірами борців за владу. Тобто сутність дискурсивної агональності полягає в боротьбі, змагальності, націленості на досягнення перемоги. Метою агонального дискурсу є встановлення інтелектуальної переваги, досягнення морального задоволення в політичних спорах та дебатах, перемога на виборах. Отже, конкурентоспроможність політичного дискурсу з найбільшою очевидністю проявляється у таких формах, як різноманітні види політичних дебатів та передвиборчі кампанії.

Сучасний передвиборчий дискурс політиків-республіканців вирізняється високим ступенем агональності. З метою дискредитації політиків-демократів, своїх опонентів, республіканці вдаються до тактики прямого звинувачення, яка полягає у приписуванні провини своєму опоненту та поданні ситуації в негативному світлі.

Ось що говорить конгресмен-республіканець Майкл Гарсія у відкритому листі Президентові Сполучених Штатів Джозефу Байдену з приводу окремого розгляду питання фінансової допомоги Україні та Ізраїлю,

який підписали сім його однопартійців: Mr. President, *the American people know that it is you who are playing games* by attempting to tie support for Israel to more than *\$60 billion in additional funds for Ukraine* (1). Політики-республіканці звинувачують Президента Байдена у нечесному проведенні міжнародної політики, що шкодить безпосереднім інтересам США. Тактика звинувачення вербально реалізована за допомогою метафори “to play games” у Present Continuous, що підкреслює злободенність цієї проблеми; зазначення суми допомоги для України в 60 мільярдів доларів, яку республіканці, на відміну від демократів, вважають занадто великою, додає агональності їхньому дискурсу.

Надалі у листі звинувачення стають ще серйознішими: Truthfully, *the conflicts in Ukraine and Israel are only comparable in that both may have been avoided if your administration had adopted a policy of deterrence earlier against Russia and Iran, instead of appeasing our enemies by releasing billions of dollars to known supporters of terror or by suggesting that a ‘minor incursion’ by Russia against Ukraine might be acceptable* (1). У другій половині листа Президента звинувачують у допущенні суттєвих помилок, що призвели до затяжної війни між Росією й Україною та до загострення конфлікту між Ізраїлем та Хамасом. Такі глибинні звинувачення помітно шкодять іміджу Джозефа Байдена, дискредитуючи його в очах власного народу. Негативне забарвлення висловлення досягається вживанням лексичних одиниць у вигляді словосполучень із герундієм (*appeasing our enemies, releasing billions of dollars*), які в цьому контексті набувають негативного значення, а також речення у граматичній формі Conditional 2.

Ще однією тактикою, яка реалізує ознаку агональності в політичному дискурсі, є тактика безособового звинувачення, коли того, кого звинувачують, відкрито не називають. Той, хто говорить, подає ситуацію в негативному ракурсі, прямо, однак, не називаючи того, хто в цьому винен, а використовуючи граматичні конструкції та лексичні одиниці з дуже широким значенням, тобто такі, які можуть потенційно охоплювати широке коло учасників. Ось що говорить Метт Гейц, республіканець правого крила, член палати пред-

ставників в Конгресі США від штату Флорида про ситуацію з емігрантами на американо-мексиканському кордоні: *This morning I joined the United States Coast Guard to see firsthand how the surge of illegal immigrants from neighbouring countries is devastating Florida.*

In Washington, D.C., people are always talking about the US – Mexico border. In a lot of ways, what we see here in Florida is the ***Forgotten Invasion*** (2).

Політик змальовує ситуацію на кордоні як вкрай небезпечну та загрозову для жителів штату Флорида, чий інтерес він представляє в Конгресі. І хоч винуватці прямо не вказані, але це загальновідомий факт, що саме демократи та Президент Д. Байден вважають нелюдськими закони, які, на думку конгресмена та його колег, можуть значно покращити ситуацію. Уживання словосполучень із негативною конотацією (*the surge of illegal immigrants, is devastating Florida*) підкреслює провину тих, хто не вживає заходів та не приймає адекватних, як це розуміють республіканці, рішень для захисту та збереження штату. Використання словосполучення *Forgotten Invasion*, яке сягає історичної давнини та традиційно вживане як назва загарбання французами Англії 1216 року, є спекуляцією на почуттях невинуватих зневаги американців щодо емігрантів та страху перед ними й закликає неназваних винуватців якнайшвидше змінити ситуацію на краще.

Яскравим прикладом застосування тактики безособового звинувачення є також висловлення представниці правого крила Республіканської партії у Конгресі США Марджорі Тейлор Грін: *Of course the shadowy president has to come to Congress and explain why he needs billions of American's taxpayers dollars for the 51st State, Ukraine. This is absurd. Put America first!!!* (3). Авторка висловлення говорить про, на її погляд, абсурдність ситуації щодо нехтування нагальних інтересів США через підтримку України. Тейлор Грін змальовує ситуацію у негативному ключі, вдаючись до опозиційної дихотомії «свої» – «чужі». Ми, каже вона, представники Республіканської партії, «свої», дбаємо про добробут та безпеку американського народу. Вони, Демократи, наші опоненти, «чужі», ігнорують інтереси нашої держави. При цьому прописану в Буда-

пештському меморандумі необхідність підтримки України навмисно замовчують.

Для такої дихотомії характерним є використання лексичних одиниць із негативним забарвленням, а саме *the shadowy president, absurd, the 51st State, Ukraine*. Використання дієслова *put* у наказовому способі підкреслює безособове звинувачення та підвищує ступінь агональності дискурсу політикині.

Для підвищення ступеню агональності свого дискурсу політики-республіканці вдаються до тактики викриття. Вона є більш дискредитаційною, ніж тактика звинувачення, і комуніканти зазвичай вдаються до одного серйозного звинувачення своїх опонентів, наводячи при цьому доволі вагомі докази їхньої провини.

Ось як використовує згадану вище тактику у своєму інтерв'ю новинному каналу Fox News Майкл Джонсон, спікер Палати представників США: *The president bribed or pressured a foreign leader to fire that country's top prosecutor because the prosecutor was investigating his son, and he used \$1 billion of U.S. taxpayer money to have that bidding done, and then he bragged about it on video* (4). Політик-республіканець звинувачує президента в тяжкому злочині – хабарництві, принижуючи його не тільки в очах прибічників його партії, але й в очах усього американського народу.

Лінгвальними засобами реалізації цієї тактики слугують дієслова із підсиленням негативним забарвленням *bribed, pressured, bragged*”, які, напевне, не залишать байдужими американських виборців, у край чутливих до будь-яких проявів корупції, а словосполучення *\$ 1 billion of U.S. taxpayer money* націлене на те, щоб викликати у громадян неповагу або навіть презирство до свого президента через розкрадання їхніх податків.

У своїй агональній риторичі Дональд Трамп, сорок п'ятий президент США від Республіканської партії, який оголосив про свою кандидатуру на президентських виборах 2024 року, застосовує тактику образи, звинувачення та приниження опонента, до того ж ця тактика вирізняється доволі сильним емоційним забарвленням, яке заміняє посилення на факти та докази.

Ось що говорить Дональд Трамп у своєму різдвяному привітанні на платформі

Truth Social – соціальної мережі, створеній його медіахолдингом: *Merry Christmas to all, including Crooked Joe Biden's ONLY HOPE, Deranged Jack Smith, included also are World Leaders, both good and bad, but none of which are as evil and 'sick' as the THUGS we have inside our Country who, with their Open Borders, INFLATION, Afghanistan Surrender, Green New Scam, High Taxes, No Energy Independence, Woke Military, Russia/Ukraine, Israel/Iran, All Electric Car Lunacy, and so much more, are looking to destroy our once great USA. MAY THEY ROT IN HELL. AGAIN, MERRY CHRISTMAS!*

У цьому так званому «привітанні» тактика образи реалізована прикметниками *crooked, deranged* (саме останній прикметник Трамп постійно використовує для дискредитації прокурора Джека Сміта, який розслідує його незаконну діяльність з організації захоплення Капітолію 2021 року), *evil sick*, а також іменником *thugs*, які мають підсилену образливу конотацію. Особливо принизливим та брутальним є вираз *may they rot in hell*, котрому передують перелік політичних та соціальних ініціатив, які підтримують члени Демократичної партії та чинний

президент Джозеф Байден – відкритість кордонів, доцільне оподаткування, використання альтернативних джерел енергії, підвищена увага до проблем армії, необхідність підтримки партнерів в особі України та Ізраїлю, яким Сполучені Штати не тільки обіцяли, але й гарантували цю підтримку та допомогу.

Висновки. Отже, сучасний дискурс американських політиків-республіканців є високо агональним та спрямованим на дискредитацію в очах виборців своїх опонентів і знецінення започаткованих ними ініціатив. Стратегія дискурсивної агональності реалізується за допомогою певних тактик, що мають за основу використання чітко визначених вербальних одиниць із конотацією звинувачення, приниження та образи своїх політичних конкурентів задля завоювання симпатії й підтримки громадян і здобуття врешті-решт перемоги на виборах.

Перспективу подальших розвідок вбачаємо в розширеному дослідженні широкого спектру особливостей сучасного політичного дискурсу з його значною мінливістю, що безпосередньо залежить від глобальної і / чи локальних політичних ситуацій.

ЛІТЕРАТУРА

- Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 20001. 1440 с.
- Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище : методологія, архітектоніка, варіативність. (На матеріалах сучасної газетної публіцистики) : монографія (за редакцією В. Різуна). Київ : Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, 2002. 392 с.
- Fairclough N. Critical discourse analysis as a method in social scientific research. *Methods of critical discourse analysis* / Ruth Wodak & Michael Meyer. London. Thosand Oaks. New Delhi : Sage Publications, 2013. P. 121–138.
- Fairclough N. Critical discourse analysis in researching language in the new capitalism : overdetermination, transdisciplinarity and textual analysis. *Systematic functional linguistics and critical discourse analysis* / Lynne Young & Claire Harrison. London : Continuum, 2004. P. 103–122.
- Van Dijk T. A. Context models in discourse processing. *The construction of mental representations during reading*. Chapter 5. / Herre Van Oostendorp and Susan Goldman. Hillsdale, New York : Erlbaum, 1999. P. 123–148.
- Van Dijk T. A. What is political discourse? *Belgian journal of linguistics*. Volume 1. Issue / Jan Blommaert and Chris Bulcean. Brussels : John Benjamins Publishing Company, 1997. P. 11–52.
- Wodak R. & Reisigl M. Discourse and racism : European perspectives. *Annual Review of Anthropology*. Volume 1. Vienna : University of Vienna, Linguistics Department, 1999. P. 175–199.
- Wodak R. The discourse of politics in action. *Politics as usual*. New York : Palgrave Macmillan, 2011. 252 p.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- <https://mikegarcia.house.gov/news/documentsingle.aspx?DocumentID=1217>.
- <https://twitter.com/RepMattGaetz/status/1673851166172794880>.
- <https://www.businessinsider.com/mtg-attacks-plans-for-ukraine-president-to-visit-congress-more-aid-2022-12>.
- <https://thehill.com/homenews/house/4292838-mike-johnson-biden-bribery-impeachment/>.
- <https://thehill.com/homenews/campaign/4376797-trump-may-they-rot-in-hell-merry-christmas/>.

REFERENCES

- Busel, V. T.** (Ed.). (2007). Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. Kyiv, Irpen: VTF “Perun” [in Ukrainian].
- Fairclough, N.** (2013). Critical discourse analysis as a method in social scientific research. In Ruth Wodak & Michael Meyer (Eds.), *Methods of critical discourse analysis* (pp. 121–138). London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications [in English].
- Fairclough, N.** (2004). Critical discourse analysis in researching language in the new capitalism: overdetermination, transdisciplinarity and textual analysis. In Lynne Young & Claire Harrison (Eds.), *Systematic Functional Linguistics and Critical Discourse Analysis* (pp. 103–122). London: Continuum [in English].
- Serazhym, K. S.** (2002). *Dyskurs yak sotsiolingvalne yavlyshche: metodologiya, arhitektonika, varyatyvnyist. (Na materialah suchasnoyi gazetnoyi publitsistyky) [Discourse as sociolinguistic phenomenon: methodology, architectonics, variability. (On the materials of the modern newspaper journalism)]. Monography.* Kyiv: Kyivskyi natsionalnyi universytet im. Tarasa Shevchnka [in Ukrainian].
- Van Dijk, T. A.** (1999). Context models in discourse processing. In Herre Van Oostendorp & Susan Goldman (Eds.), *The construction of mental representation during reading* (Chapter 5), (pp. 123–148). Hillsdale, New York: Erlbaum [in English].
- Van Dijk, T. A.**, (1997). What is political discourse? In Jan Blommaert & Chris Bulcaen (Eds.), *Belgian Journals of Linguistics* (Vol. 1), (pp. 11–52). Brussels: John Benjamins Publishing Company [in English].
- Wodak, R. & Reisigl, M.** (1999). Discourse and racism: European perspectives. *Annual Review of Anthropology* (Vol. 1), (pp. 175–199). Vienna: University of Vienna, Linguistics Department [in English].
- Wodak, R.** (2011). *The discourse of politics in action. Politics as usual.* New York. Palgrave Macmillan [in English].